

כגון פגישות בעבר עם ראשי השמאל המצרי, הנמצאים עתה באופוזיציה קיצונית למדיניות הנשיא. הוא ידע על קשרי עם אישים באש"ף.

הנשיא שלף מקטרת והחל מעשן. ביקשתי רשות לעשות כמוהו, ושלפתי את הרי מקטרת שלי. לתדהמתי נסתבר כי שנינו מעשנים מקטרות זהות בדיוק.

בחדר נכחו, מלבד שנינו, רק מזכירה שרשמה את הדברים (לא בקצרות, ולא את כולם) ואניס מנצור.

הנשיא קם בהיכנסו, לחצנו ידיים וישבתי על הספה לידו. במקביל, החלפנו כמה דיבריינימוסים. תוך כדי כך הזכרתי לו שפגשתי לראשונה בכנסת, בשעת נאומו ההיסטורי. ודרך אגב שאלתי מדוע אינו בא לבקר אותנו שוב בכנסת. כדי להסיר ביר את עמדתי.

לא התכוננתי מראש להציג שאלה זו, אם כי חשבתי על כך לא פעם כשבור עיים האחרונים. ברור לי שדרושה דחיפה חדשה ויוזמה. והופעה חדשה של הנשיא בכנסת. עם כל הדרמה המתלווה אליה, נראית לי כרעיון טוב. איני יודע מדוע העליתי רעיון זה באותו רגע, כפתחה לי שיתה.

הנשיא שלח בי מבט מזור — ואז ענה כפי שענה, שהוא מהרהר ברעיון זה עצמו כבר במשך השבועיים שבחם התי בודד בווליה. (ידוע כי אל-סאדאת מת בודד תמיד, כאשר הוא עומד לקבל החלטה חשובה).

מי שמאמין בטלפטיה, יכול למצוא כאן אישור לאמונתו. על כל פנים, מאותו רגע, כבר בראשית הראיון, זה חדר להיות ראיון רגיל. הנשיא החל קורא לי בשמי הפרטי (הוא ביטא אותו כמו השם הרומי "יוזי"). גילה לי מחשבות שאותן לא השמיע עדיין באוזני יעוציו הקרובים ביותר, ואף הדגיש שהוא רוצה שאני אהיה הראשון בעולם שיפרסם אותן.

מצב

עדין

החלטה זו — שהיתה מעין מחווה של ידידות — גרמה לכמה קשיים בימים שלאחר מכן.

השיחה התנהלה ביום הרביעי בצהריים. הנשיא לא ידע כי העולם הזה מופיע ביום השלישי בלילה — כך שיעבור שבוע שלם עד להופעת הגליון. כאשר אמרתי זאת לאניס מנצור, בדרךנו הביתה, הבטיח להתקשר עם הנשיא ולהעמידו על כך.

כן נוצר מצב בלתי-רגיל. בידי היה מידע שלא היה רק בבחינת סקופ עיתונאי, אלא גם ידיעה מדינית בעלת חשיבות בינלאומית. איך שומרים דבר כזה בסוד במשך שיבוע ימים תמימים?

הנשיא עצמו עמד בדיבורו בצורה מרשימה. הוא לא גילה את הסוד לגנש חיה במשך השבוע. אף שבאותם הימים, לפני ביקורו בווינגטון ובימוי הראשון שם, עמד באור הזרקורים של כל-ההתיקשרות. לא השמיע אף רמז על החלטתו. במצב עדין עוד יותר עמד אניס מנצור. הוא ידע סוד ששום שר בממשלת מצרים לא ידע אותו. כעורך שבועון-חדשות היתמחה בסקופים, בוודאי "דיגדג לו באצב" עות" לפרסם את הידיעה. מי כמוני יודע את כוחו של פיתוי כזה!

אבל אניס שמר על הסוד. בגליון אוקטובר, שהופיע ארבעה ימים אחרי השיחה, ושלוש ימים לפני העולם הזה, פירסם ידיעה קצרה בראש הגליון, ובו בישר על "הפצצה מדינית" העומדת להתפרסם ב"ישראל". בכך הפעיל את הפעמונים בכל כל-ההתיקשרות, הממשלות ושרותי-הביטחון בעולם — אך לא גילה אף רמז.

מאותו רגע החל מישחקי-ניחושים ביני לאומי. עמוס אילון סיפר לי שצילצל מי ירושלים לקאהיר, אל השר לענייני-חוץ, בוטרס בוטרס-ע'אלי. עוד לפני שאילון הספיק לשאול את השר מה טיב הפצצה הצפויה, שאל השר אותו אם הוא יודע מה אמר הנשיא לאבנרי. אילון צילצל גם לאניס מנצור, אך זה סירב לגלות הסוד. במשך כמה ימים הופעלו שגרירים, פרשנים, כתבי-חוץ, וסוכני-ביטחון כדי לגלות את העניין. אך הידיעה הראשונה דלפה רק ביום השלישי, כמה שעות לפני הופעת הגליון של העולם הזה, בווינגטון. אניס מנצור סיפר זאת לכתב ישראלי, מתוך הנחה מוטעית שגליון העולם הזה מופיע ביום ג' בבוקר.

לקחת עימי את אשתי, שליוותה אותי בביקור זה. החלטתי לוותר. לאחר מכן מסר לי מנצור כי הנשיא הצטער על כך, אחרי שמנצור סיפר לו כי רחל אבנרי היא "האשה הישראלית המנומסת היחידה שהוא פגש בה".

הבארא' הוא סקר על הגילוס, מצפון לקאהיר. נסענו במרצדס השחור של מנצור כחצי שעה דרך איזור כפרי מוריק לאורך הנהר, עד שהגענו אל הווליה.

זהו בניין לבן, פשוט ומרשים, המזכיר איכשהו בית כפרי של רומאי אציל בימי האימפריה. הוא מוקף גן גדול, מידשאות וערוגות-פרחים. מאחורי הבית, באמצע, דשא, מתנשא העץ המפורסם, שנראה לא פעם בטלוויזיה — עץ-ענק, שענפיו ועליו העבותים והקוצים מהווים מעין גג בקר טר של עשרים מטרים.

הבית נשמר היטב, אך לפני מנצור נפתחו כל השערים, כמו באגדת "שומשום, היפתח!".

חיכיתי בחדר צדדי, עד שהנשיא יסיים שיתח קודמת. היה זה חדר מרוהט יפה בי ספה ובכורסאות העשויים מעור, ושולחן מכוסה באריזת-חרסונה. על הקירות היו תלויות תמונות-גוף של מצרים.

על הארץ עמדה באחת הפינות מפה ש-הורדה מן הקיר. היא משכה את תשומתי ליבי. היתה זאת מפת-פיתוח, והיא כללה גם את החלק הדרומי של ישראל. על ה שטח הזה היה רשום (בערבית) "פלסטין" — זכר לימים שלפני השלום והנורמליזציה. וגם תזכורת לחשיבותו של השלום. ש של השלום.

על המכתבה היה מונח ציור של ילד, אחד בשם אד מונגר. כנראה אמריקאי, שעליו רשם הצייר הקטן. באותיות אופייניות של ילד, "לנשיא סאדאת". מסביב שררה דממה עמוקה, שהרגיעה

הנשיא אל-סאדאת בשיחה עם אבנרי* שתי מיטקרות זהות

את העצבים אחרי השאון של קאהיר ה-סאדאת. נסעתי לקאהיר כדי לי-הכין את ביקור מישלחת שלי. שהזמנה לשם, וכדי לעמוד על מצב-הרוח בבירה המצרית, לאור הידיעות המדיניות על "החרמת" השגריר הישראלי שם. רציתי גם לבדוק את דר-היבשה לקאהיר — שהיא הסמל המובהק ביותר לשלום.

ביקרתי אצל אניס מנצור, במישרו הנהדר המשקיף על הגילוס. כדי להתחיל עימו דברים על המצב. מנצור הוא אדם שנון וחריף, ולא פעם משווים בעולם את שני השבועונים — אוקטובר והעולם הזה ואי-עורכיו. ההבדל הוא, כמובן, כי העור לם הזה הוא שבועון המוחת ביקורת חריפה על המימסד בישראל, בעוד שאוקטובר הוא כלי-ביטוי חשוב של השילטון במצרים. מנצור נחשב כיום כאיש המקורב לנשיא אל-סאדאת יותר מכל אדם אחר.

במהלך השיחה התעניין מנצור לדעת עם מי אני מתכוון להיפגש. הזכרתי כמה שמות והוספתי, כימעט כהלצה, שהייתי רוצה לראות כמובן, גם את הנשיא. חייכתי, כי בדרך-כלל ממתנים עיתונאים ישראליים ואחרים במשך שלושה חודשים ויותר לשיחה בילעדית עם הנשיא. יתר על כן, ידעתי כי הנשיא מתבודד מזה שבועיים בווליה שלו ליד הבארא', לקראת נסיעתו לווינגטון.

"אראה מה אפשר לעשות", השיב מנצור. נדהמתי כאשר טלפן אלי כעבור כמה שעות, והודיע לי כי הנשיא יקבל אותי למחרת בבוקר, באותה וילה. מנצור גם התנדב להביא אותי לשם. (שקלתי אם

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תדי אביב, רחוב גורדון 3, פל. 03-232262/3/4. תאריך: 136 • מען מברקים: "עודמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורכת-בנית: יוסי שגון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צדמי מערכת: ציון צפירי וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרני • המו"ל: "העולם הזה" • בע"מ • מודפס ב"הרפוס החדש" • בע"מ, תל-אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה "גד" בע"מ • גלופות: צינגרופיה "בספי" בע"מ.

ק/א י קי

מפה

על הארץ

כאשר יצאתי מתל-אביב דרומה, לא ידעתי כי אני עומד להיפגש עם הנשיא

תשע שעות של נסיעה (עם ההפס-קוט בדרך, לצורך מעבר התעלה ומעבר הגבול) מפרידות בין מרכז קאהיר למרכז תל-אביב. אך מכל הבחינות, יכלה זאת להיות נסיעה אוחלל החיצון, מפלאנטה אחת לשנייה. למרות השלום והנורמליזציה, עדיין מפרידה תהום בין התודעה ה-מצרית והתודעה הישראלית.

נוכחתי בכך ביום השלישי שעבר, בשעה 8.30 בבוקר יצאתי ממלון שרתון שעל גדת הגילוס, ובשעה 5.30 נכנסתי לדירת בתל-אביב. אחרי שעברתי את הדרך ב-שלוש מכוניות (קאהיר — קנטרה — קנטרה — הגבול, הגבול — תל-אביב).

בצאתי מקאהיר ידעתי שיש באמתחתי ידיעה שתחשם את מצריים. היא כבר גרמה לתהודה עולמית, כאשר ידידי אניס מנצור, עורך אוקטובר, הודיע בראש ה-גליון שלו ביום א' שלפני כן ש"עיתון ישראלי" עומד לפרסם "פצצה מדינית". הידיעה על כך שהנשיא אנוור אל-סאדאת חושב על הופעה נוספת לפני הכנסת היא ידיעה בעלת משמעות מדינית ממדרגה ראשונה — וכך הבין זאת כל מצרי. בעיר ניים מצריות, זוהי "פריצת הדרך" ה-מיוחלת. אקט הסטורי נוסף.

בהגיעי לתל-אביב כבר המתינו לי עשרות בקשות של כל-ההתיקשרות לקבלת מידע נוסף. עד מהרה הסתבר לי כי בעיני המימסד הישראלי יש לידיעה זו משמעות לגמרי אחרת. במיקרה הטוב היא היתה "מיוזמה" במיקרה הרע — מרגיזה.

רבים מן הפרשנים המדיניים טענו, כי אני הוא שהכניס-לראשו של הנשיא המצרי את הרעיון הזה, ושהוא כולו פרי היוזמה שלי. היו שמצאו לכך תימוכין בנוסח הכתוב של הראיון, שפורסם בגליון האחרון. אחרים טענו כי אל-סאדאת ואני בישרנו את הרעיון ביחד, כדי לקדם מדיניות הנוגדת את הקו של מנחם בגין.

פנים

עיניים וקול

דבר השאלות והתמוהות האלה יש תשובה בראיון עצמו.

לפעמים אני מקנא בטלוויזיה וברדיו. ה-טלוויזיה אינה מסתפקת במסירת הדברים של אדם. היא גם מראה את הבעת-הפנים שלו, את מישחקי-העיניים, את תנועות הגוף, הרדיו יכול למסור, לפחות, את גירמת הקול של המדבר, ואילו העיתונות יכולה למסור רק את המילים.

אומנם, בראיון רגיל יכול המראיין לספר גם על הבעות-הפנים, התנועות ונימוחי הקול, ובכך נבדל המראיין הטוב מן ה-מראיין השגרתי. אולם כאשר מדובר על ראיון עם ראש-מדינה, שבו עשויה להיות חשיבות מדינית לכל מילה, ראוי להסתפק במסירת המילים עצמן.

כך נהגתי בראיון זה. הקלטתי את ה-ראיון במקליט-כיס קטן, שהנחתיו לפני הנשיא (בתצלום ניתן לראותו על השול-חן), ושלחתי ארצה את הנוסח המדויק. אולם את הקטע, ישוב מדבר הנשיא על תוכניו להופיע לפני הכנסת, ניתן להבין

ליוני אבנרי